

Gerb. kolegos,

Verdant aistroms dėl Lukiškių a. tvarkybos šių metų gruodžio 12 d. LRS Seimas inicijavo nedemokratiškos prigimties procedūrą vykstančioms diskusijoms užbaigti. Paliekant nuošaly ligšiolinį diskusijų turinį tvirtai galima pasakyti, jog Seimo pasiūlytas sprendimo būdas yra demokratinei valstybei nederama praktika.

Prisegamas dokumentas ne peticija, bet laiškas arba kreipimasis, išsakantis susirūpinimą ir išreiškiantis nepritarimą Seimo iniciatyvai.

Akademinės bendruomenės nariai, palaikantys prisegamame dokumente išdėstytus teiginius, kviečiami pasirašyti:

el. paštu *lukiskiuaikste@gmail.com* atsiųskite tokius asmeninius duomenis: specialybė, akademinis laipsnis, vardas pavardė, mokslo institucija,

pvz.: architektas prof. dr. Vardenis Pavardenis, Lietuvos universitetas

iniciatyvos koordinatė:

dr. Giedrė Jankevičiūtė

dr. Mingailė Jurkutė

Lietuvos Respublikos Prezidentei

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkui

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ministrui pirmininkui

Vilniaus miesto savivaldybės merui

Vilnius

2017-12-20

Kreipimasis dėl galimų Seimo sprendimų, susijusių su Lukiškių aikšte

Mes, žemiau pasirašiusieji, nesutinkame su Lietuvos Respublikos Seimo inicijuotu būdu užbaigti Lietuvos laisvės kovotojams skirto memorialo statybą Vilniaus miesto Lukiškių aikštėje. Manome, kad 2017 m. gruodžio 12 d. užregistruotas Lukiškių aikštės Vilniuje įstatymo projektas yra galios principu paremtas veiksmas, priimtas stokojant visuomenės įsiklausymo ir ignoruojant ekspertų darbą bei išvadas. Norime atkreipti dėmesį į demokratinei bei pilietinei visuomenei itin svarbius ir akademinę bei kūrybinę bendruomenei susirūpinimą keliančius aspektus:

- **Viešosios (istorinės) atminties instrumentalizavimo pavojų;** kada tam tikri viešąją atmintį atspindintys ir formuojantys klausimai yra įtvirtinami atskirais įstatymais bei instrukcijomis, atmetant demokratinei ir pilietinei visuomenei būdingą klausimų sprendimo praktiką: atvirą, viešą, aiškų bei piliečių interesus ir ekspertų nuomonę atliepiantį principą. Viešosios atminties instrumentalizavimas ir valstybingumo sąvokos devalvavimas iki konkrečios formos ar naratyvo siaurina paties valstybingumo idėją, be to, toks precedentas gresia pavirsti sunkiai sukontroliuojama praktika, kada atskirais įstatymais būtų įtvirtinama vis daugiau nekintamų ir vienintelių „tiesų“.
- **Ekspertų ir profesionalų ignoravimas;** sprendžiant iškilusius valstybei ir visuomenei svarbių viešųjų erdvių ar valstybingumo tradicijai reikšmingų įvykių, asmenybių įamžinimo klausimus ignoruojami akademiniai, moksliniai ir meniniai vertinimai, sprendimai priimami vadovaujantis neišdiskutuotais ir vienpusiais istorijos ir meno vertinimais.
- **Menininkų kūrybinės laisvės suvaržymą;** diskutuojant ne apie idėją, o apie konkrečią formą, meninis klausimas iš kūrybinio ieškojimo paverčiamas siauro techninio išpildymo reikalu. Tokiu būdu profesionalusis menas tampa biurokratiškas ar net autoritarinis užgaidų ir kičinės kultūros sklaidos vieta.

XX a. Laisvės kovų pagrindiniai tikslai ir mūsų moderni valstybingumo tradicija kalba apie laisvą ir demokratinę valstybę, kurioje geriami laisvų žmonių pasirinkimai. Trokštame ne tik įamžinti, bet ir išsaugoti šią tradiciją gyvą, ir tikimės, kad Jūsų darbai ir sprendimai remiasi tokiais pat principais.